

Artikel

Februar 2010

DUGNAD-CAFEEN ET ÅR EFTER ÅBNINGEN

**DUGNAD-CAFEEN
ET ÅR EFTER ÅBNINGEN**

Rambøll
Nørregade 7A
DK-1165 København K
T +45 3397 8200
F +45 3397 8233
www.ramboll-management.dk

INDHOLD

1.	Indledning	1
2.	DUGNAD	1
3.	Stofrelaterede problemer i lokalområdet – beboernes vurderinger	2
4.	Flere beboere tæt på Hovedbanegården oplever larm	4
5.	Nytilflyttere er IKKE mere kritiske!	7
6.	Øvrige naboer	8
7.	Betydningen af Dugnad	9
8.	Øget søgning – nye initiativer	9

1. INDLEDNING

Den 25. december 2009 havde DUGNAD-cafeen på Vesterbro 1 års fødselsdag. Dagen blev markeret ved at byde på julemad for 200 af gadens folk, der tog imod tilbuddet. Tilstrømningen var stor, og netop tilstrømningen til DUGNAD er dét som må betegnes som mest bemærkelsesværdigt ved dét initiativ, der åbnede en café for stofbrugere ved Halmtorvet på Indre Vesterbro i julen 2008.

Tilstrømningen til cafeen er på den ene side en succes for projektet, forstået på dén måde, at DUGNAD har formået at skabe en ramme og et tilbud, der tiltrækker stofbrugere til stedet. På den anden side er tilstrømningen også en udfordring, dels fordi at pladsen er trang og kapaciteten begrænset til de mange brugere, dels fordi lokalområdet på mange måder oplever at tilstrømningen giver problemer og gener fra den åbne stofscene. I denne artikel sættes fokus på nogle af problemstillinger og gener, der er blevet fremhævet som særligt udfordrende af både beboere og andre lokale aktører i området.

Artiklen ridser kort nogle af elementerne op fra en igangværende evaluering af DUGNAD og Sundhedsrummet på Vesterbro, som Rambøll Management gennemfører i perioden 2009 – 2011, bl.a. en survey med beboerne på Indre Vesterbro. Evalueringen af Dugnad er tilrettelagt som en procesevaluering, og denne artikel er en del af afrapporteringen herfra.

2. DUGNAD

Initiativet DUGNAD ligger ved siden af Københavns Kommunes Sundhedsrum. Både DUGNAD og Sundhedsrummet er målrettet socialt udsatte, der færdes i lokalområdet på Vesterbro. DUGNAD er et græsrodsinitiativ, der har som hovedambition at skabe et fristed for stofbrugere og et alternativ til gaden. Sundhedsrummet er et sundhedsfagligt og socialfagligt kommunalt tilbud til de udsatte som opholder sig på gaden (med fokus på stofbrugere). De to tilbud fungerer som to selvstændige indsatser, der på mange måder supplerer hinanden. Fokus i denne artikel er på DUGNAD.

DUGNAD som initiativ havde sit udspring i nogle af de problemer, der opleves i relation til den åbne stofscene på Vesterbro, og som igennem de sidste mange år har givet anledning til dannelse af lokale foreninger og grupper, der på forskellige vis har forsøgt at gøre opmærksom på, og krævet løsninger på problemerne. En ophidset debat (f.eks. i Vesterbro-bladet) om stofbrugere og problemerne på Indre Vesterbro har illustreret et lokalområde, hvor holdningerne til stofbrugere var meget delte, og hvor bølgerne gik højt, når det drejede sig om, hvordan problemerne skulle håndteres.

DUGNAD-initiativet søgte at samle de forskellige aktører for at pege på løsninger, der dels kunne forbedre situationen for stofbrugere i lokalområdet, dels kunne afhjælpe de gener fra den åbne stofscene, som beboerne oplevede. Efterfølgende blev der søgt om midler til åbningen af et Sundhedsrum og Værested, og Ministeriet for forebyggelse og Sundhed bevilgede midler til åbningen af de to tilbud. Den 25. december 2008 åbnede cafeen. Den oprindelige ansøgning indeholdt et ønske om at åbne et stof-indtagelses-rum for stofbrugere, hvilket dog ikke blev en realitet grundet modstand fra Regeringen.

Brugerinddragelse står centralt i Dugnads arbejde. Brugerinddragelse søges gennemført via en overordnet pædagogisk rammetænkning, der forsøger at skabe brede rammer for relationsdannelse, opbrydning af stigmatiserende kategorier og derigennem udvikling af flere valg- og handlemuligheder for målgruppen. Dugnad forsøger med en strategisk rammetænkning at skabe rammer, der på forskellig vis kan fremme brugernes ansvarstagen for egen og andres situation. Intentionen er, at Café Dugnad skal være et fristed for stofbrugere, hvor brugerne ikke skal konfronteres med deres livssituation og tage stilling til, om de ønsker behandling eller ej. I stedet lægges der vægt på at personale og brugerne møder hinanden 'som mennesker'. Caféen tilbyder endvidere brugerne billig, nærende mad, kaffe, the og saft, mulighed for at benytte sig af toiletet, og desuden mulighed for samvær i caféen eller på pladsen foran caféen, hvor der er ro og afskærmning. Herudover udleveres der 'værktøj', kondomer, sølvpapir mv. fra cafeen.

3. STOFRELATEREDE PROBLEMER I LOKALOMRÅDET – BEBOERNES VURDERINGER

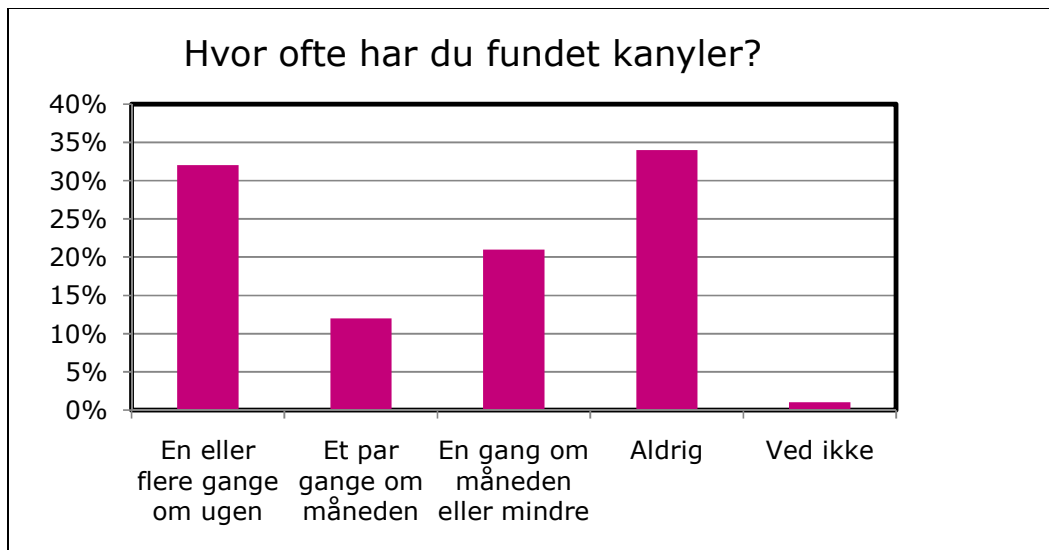
En af de store udfordringer vedrørende DUGNADs arbejde, handler om, hvordan man kan bidrage til at løse problemerne som opleves lokalt som følge af den åbne stofscene. For at vurdere om der sker en ændring og bedring af relationen mellem stofbrugere og beboere i løbet af projektperioden blev der ved opstarten af Dugnad og Sundhedsrum gennemført en survey blandt beboere på Indre Vesterbro¹. I surveyen blev der spurgt til, om beboerne oplevede gener i relation til den åbne stofscene i deres lokalområde. Den samme survey vil blive gentaget i 2011, hvorefter det kan vurderes om der er sket en ændring i oplevelsen af gener relateret til den åbne stofscene blandt beboerne. Surveyen er interessant, fordi det er første gang, en survey af denne karakter er gennemført på Indre Vesterbro.

I surveyen, der blev gennemført i januar 2009, blev der meget specifikt spurgt til forskellige typer problemer, som kan være relateret til at bo i et område med en stor koncentration af stofbrugere. Spørgsmålene var formuleret meget direkte, og koncentrerede sig om netop de forhold, som beboere og lokale foreninger ofte har fremhævet som nogle af de værste problemer. Der blev eksempelvis spurgt til, hvor ofte beboerne oplevede forskellige typer gener i forbindelse med den åbne stofscene, jf. figur 1 til 3.

At finde brugte kanyler, er netop ét af de elementer, der ofte fremhæves af beboere i lokalområdet. Surveyen viste, at omkring en tredjedel af de adspurgte finder brugte kanyler en eller flere gange om ugen, mens der omvendt også er omkring en tredjedel, der aldrig finder kanyler. Efterladte kanyler nævnes særligt ofte af børnefamilier med mindre børn. Børnefamilierne er bekymrede for, at børnene finder og stikker sig på en brugt kanyle.

¹ Rambøll Management Consulting havde telefonisk kontakt med 775 tilfældigt udvalgte beboere på Indre Vesterbro, der geografisk defineres som det område, der ligger mellem gaderne Gasværksvej, Halmtorvet, Skelbækgade, Ingerslevsgade, Reventlowsgade og Gammel Kongevej. Der blev afrapporteret på surveyen i februar 2009.

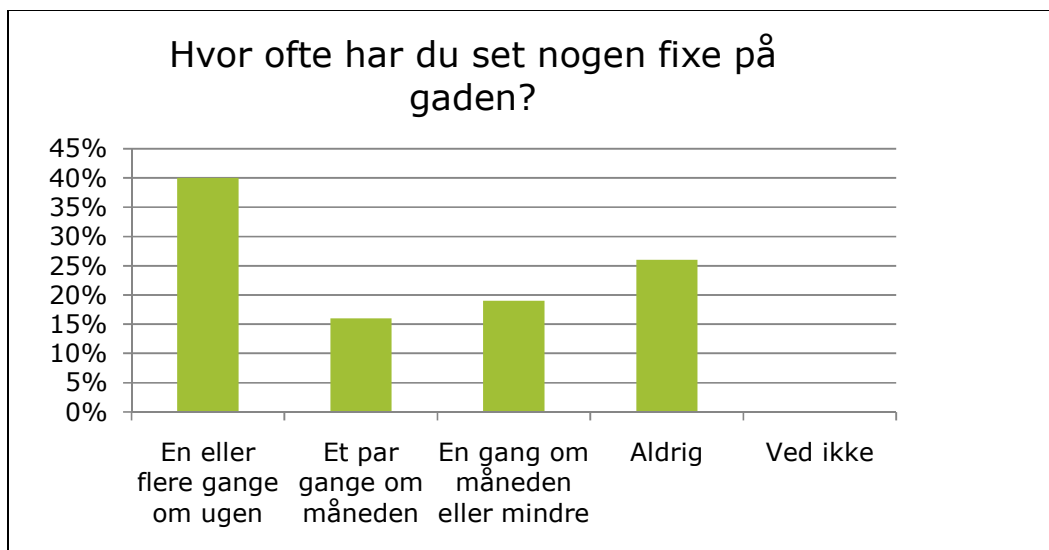
Figur 1. Oversigt over, hvor ofte beboere på Vesterbro har fundet kanyler

Kilde: Survey blandt 775 beboere på Indre Vesterbro, gennemført af RMC i januar 2009

Nogle børneforældre fortæller således, at de gennemsøger deres gård for sprøjter og efterladenskaber, før de lader mindre børn lege i gården. Som afspejlet i svarfordelingen, er oplevelsen af kanyleproblematikken dog varieret, og andre oplever det ikke som et problem. Således fortæller en beboer: "Det er sjældent, vi finder kanyler i gården. Der er en form for selvjustits [blandt stofbrugere], de ønsker ikke at børnene skal finde kanylerne". Omvendt beretter en anden beboer om, at man i ejendommen: "har valgt at lukke vores kældertrapper – så narkomanerne ikke kan sætte sig der mere. Det er jo ikke fedt, at det er nødvendigt, men det er det – jeg gider ikke mere gå gennem lort og nåle, når jeg skal ned at vaske eller hente min cykel"². Ud over problemerne med efterladte kanyler oplever flere naboer også problemer med afføring. Problemet er ganske enkelt, at stofbrugere, der lever på gaden og opholder sig i området, ikke har adgang til toiletter og derfor benytter sig af trapper, rendestenen, parker mv.

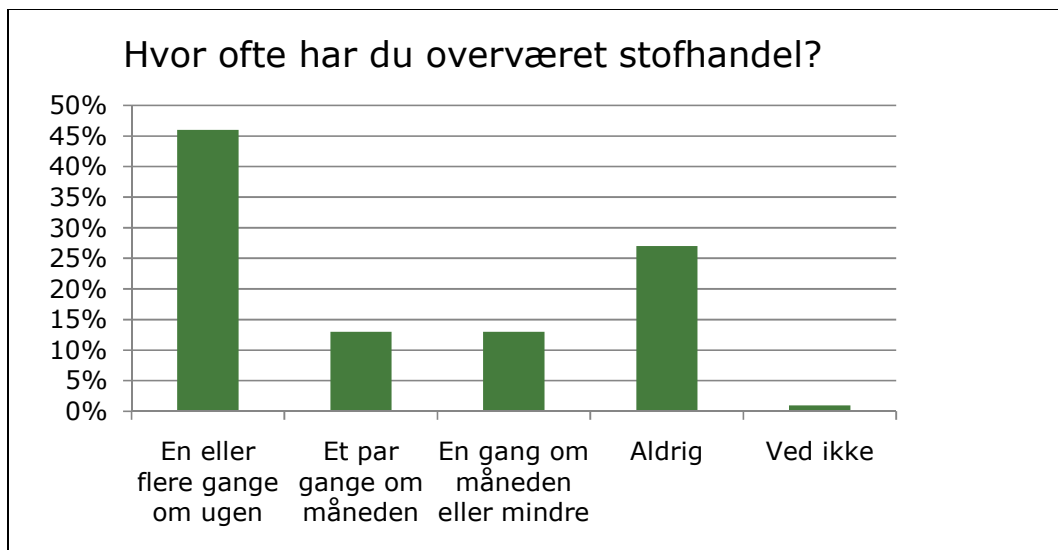
Figur 2. Oversigt over, hvor ofte beboere på Vesterbro har set nogen fixe på gaden

² Interview med beboere.

Når det kommer til, hvor ofte beboerne er vidne til, at der indtages stoffer, angiver en tredjedel i surveyen, at de aldrig er vidne hertil, mens fire ud af ti forklarer, at de overvæ-
rer dette en eller flere gange om ugen. I forhold til, hvor ofte beboerne overværer stof-
handel, er det næsten halvdelen, der en eller flere gange om ugen overværer dette (figur
3). De interviewede beboere tilkendegiver, at stofhandlen lokalt kan fylde meget i gadebil-
ledet, og at handlen er ubehagelig at overvære: "Narkomanerne er jo stakler, men pu-
sherne er bare iskolde, de er ligeglade med, hvem de sælger til. De prøver at sælge både
til mig og mine børn – og det er ubehageligt"³.

Figur 3. Oversigt over, hvor ofte beboere på Vesterbro har overværet stofhandel

Kilde: Survey blandt 775 beboere på Indre Vesterbro, gennemført af RMC i januar 2009

Der er altså en del beboere, der jævnligt oplever at finde brugt værktøj, ser nogle, der indtager stoffer eller overværer stofhandel i deres lokalområde. Det synes særligt at være ubehageligt, når man som beboer direkte konfronteres med handlen ved at blive spurgt, om man vil købe stoffer.

4. FLERE BEBOERE TÆT PÅ HOVEDBANEGÅRDEN OPLEVER LARM

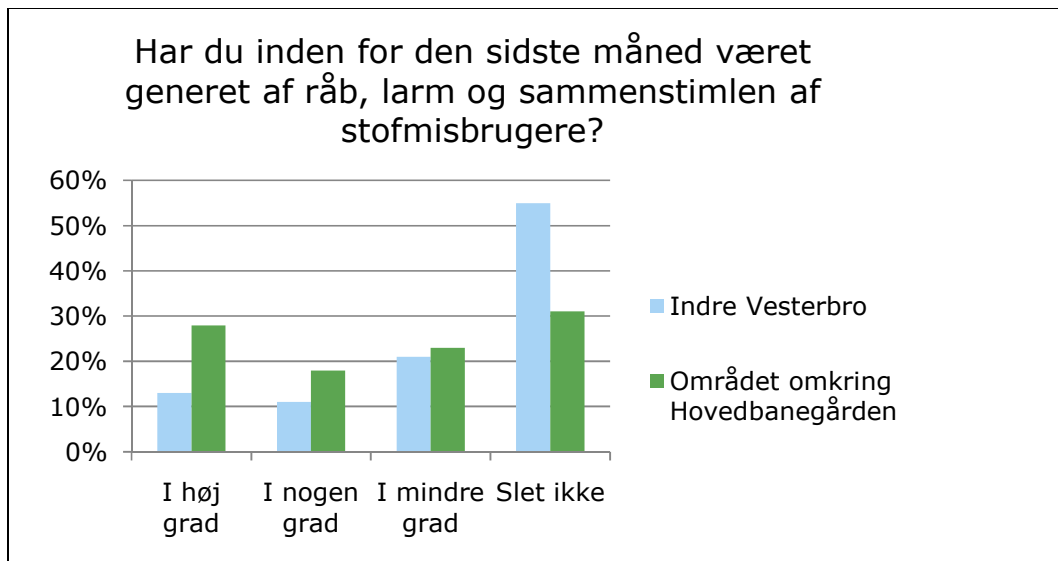
Surveyen viser yderligere, at 24 % af Vesterbros beboere i høj grad eller i nogen grad føler sig generet af larm og uro, jf. figur 4. Her er tallet langt højere for de beboere, der bor i området omkring Hovedbanegården⁴. I dette område er det 46 % af beboerne, der i nogen grad eller i høj grad føler sig generet af larm og sammenstimlen relateret til stofsce-
nen. De interviewede beboere tilkendegiver, at de oplever larm og uro, og at det er mest generende om aftenen og natten, hvor der er stille i byen, hvor larmen bliver særligt gen-
nemtrængende. De interviewede understreger dog også, at larmen er en af de mindre ge-
ner ved stofscenen, og at de har vænnet sig til at sove med lukkede vinduer⁵.

³ Interview med beboer.

⁴ Området omkring Hovedbanegården defineres geografisk af følgende gader: Viktoriagade, Abel Cathrinesgade, Istedgade 1-36, Maria Kirkeplads, Halmtorvet, Reverdilsgade, Lille Colbjørnsensgade, Stampesgade, Kvægtorvs-gade, Helgolandsgade, Colbjørnsensgade, Lille Istedgade, Reventlowsgade. I disse gader er koncentrationen af stofbrugere størst.

⁵ Interview med beboere.

Figur 4. Oversigt over, om beboere føler sig generet af råb og larm

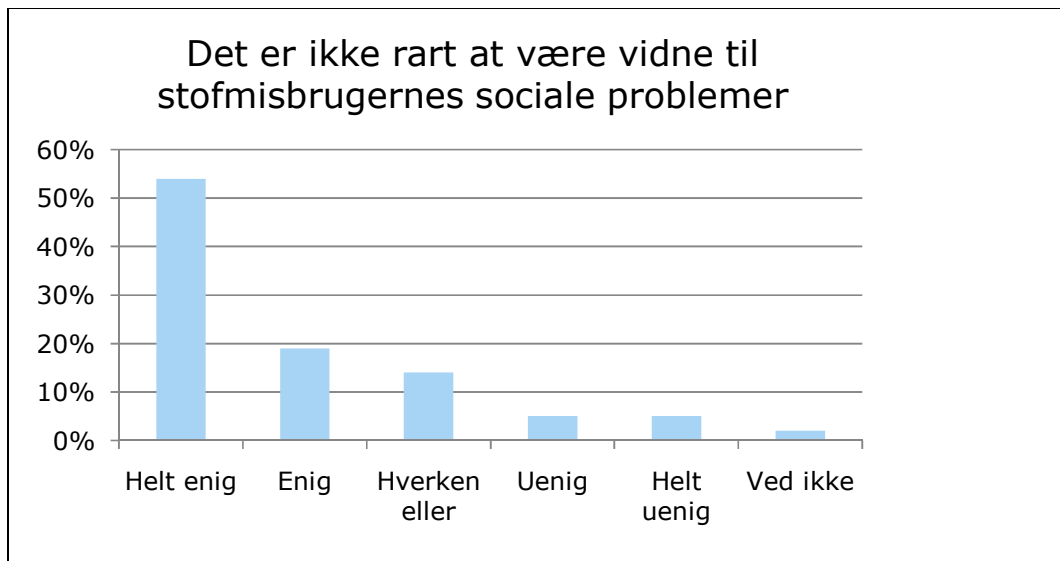
Kilde: Survey blandt 775 beboere på Indre Vesterbro, gennemført af RMC i januar 2009

Koncentrationen af stofbrugere er høj i forskellige gader på Indre Vesterbro, især i området omkring Hovedbanegården. Koncentration betyder, at problematikkerne omkring stofscenen opleves som massivt med meget sammenstimlen, hvilket yderligere tydeliggør de sociale og sundhedsmæssige problemer, nogle stofbrugere har. Flere beboere fremhæver således i interview, at de bliver vidne til stor elendighed blandt stofafhængige. Det opleves som ubehageligt at være vidne til denne elendighed og det medvirker til en følelse af magtesløshed.

En beboer fortæller: *"Jeg synes, deres situation er uværdig og inhuman. Og man kan se på dem, at de er udsultede. Nogle er psykisk syge. Det er hårdt at blive konfronteret med deres måde at leve på. De er sølle."* En anden beboer fortæller i forlængelse heraf, at den massive konfrontation med stofbrugeres situation igennem længere tid betyder en stigende kynisme over for stofbrugere: *"Jeg bliver ikke længere generet af deres elendighed. Det gør man i starten – man bliver berørt og snakker med dem, men efter 12 år er man bare blevet ligeglad. Det eneste, du oplever, er negativt. Du holder op med at blive berørt – det er lidt uhyggeligt. Men det er desværre det, der sker."* Surveyen viser, at næsten tre fjerdedele føler det ubehageligt at være tilskuere til stofbrugeres sociale problemer, jf. figur 5.

Den åbne stofscene på Vesterbro påvirker altså beboernes hverdag på forskellig vis. Det er som vist ovenfor tydeligt, at beboere i området omkring Hovedbanegården oplever flest gener. Der er imidlertid ikke stor forskel på, hvorvidt beboerne i området omkring Hovedbanegården og beboerne på Indre Vesterbro generelt føler sig utrygge ved stofscenen. Blandt beboere på Indre Vesterbro føler 26 % sig utrygge ved stofbrugere i lokalområdet, mens 22 % i området omkring Hovedbanegården er utrygge.

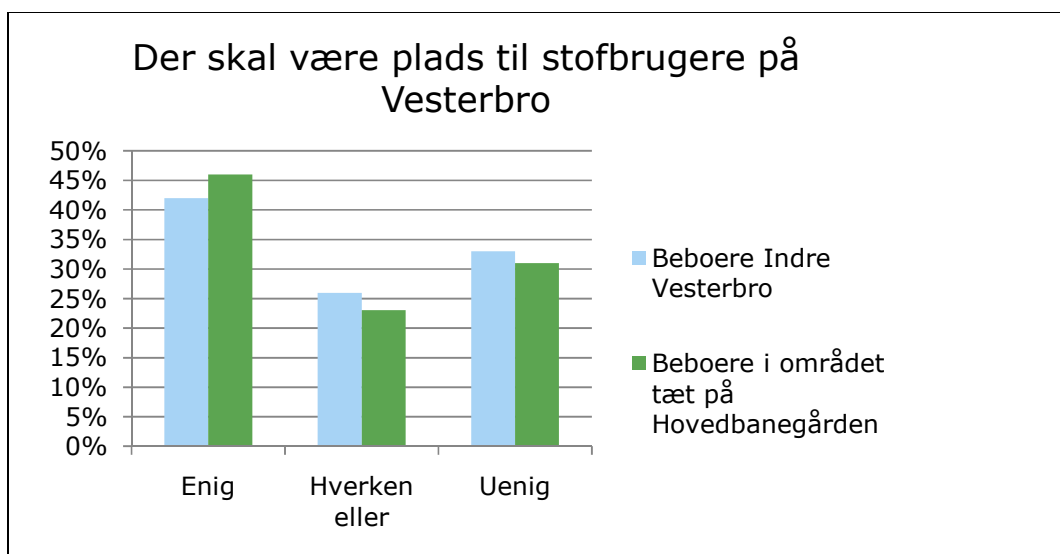
Figur 5. Oversigt over beboernes holdning til at være vidne til stofbrugernes problemer

Kilde: Survey blandt 775 beboere på Indre Vesterbro, gennemført af RMC i januar 2009

Det samme billede gør sig gældende, når det kommer til beboernes holdning til, hvorvidt der skal være plads til stofbrugere på Vesterbro. I forhold til dette spørgsmål er beboerne generelt set polariserede, og det har ingen nævneværdig betydning, hvor på Vesterbro man bor, jf. figur 6. Omkring en tredjedel mener ikke, der skal være plads til stofbrugere på Vesterbro, mens lige under 45 procent mener, at stofbrugere også skal kunne færdes på Vesterbro. Beboerne er altså generelt polariserede i forhold til, om de mener, der skal være plads til stofbrugere på Vesterbro. Desuden er der ikke meget, der peger på, at stedet hvor man bor, eller hvor længe man har boet på Vesterbro, spiller ind på holdningen hertil.

Figur 6. Oversigt over om beboerne synes, der skal være plads til stofbrugere

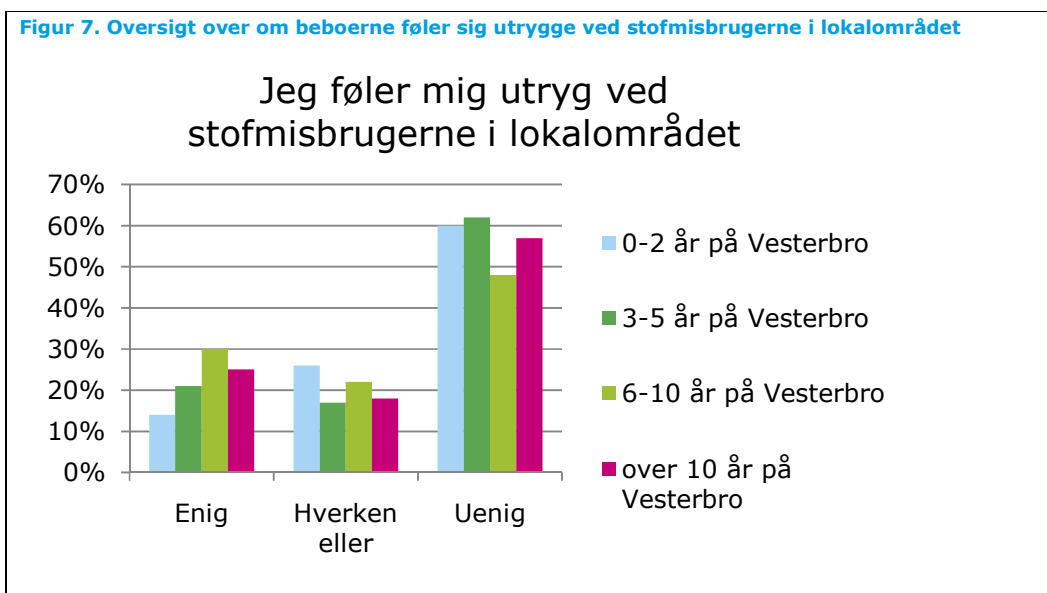

Kilde: Survey blandt 775 beboere på Indre Vesterbro, gennemført af RMC i januar 2009

5. NYTILFLYTTERE ER IKKE MERE KRITISKE!

I debatten om situationen på Vesterbro, hævdes det ofte, at den megen diskussion om stofbrugeres tilstedeværelse, skyldes nyttilflyttere. Dette kan surveyen imidlertid ikke dokumentere. Surveyen viser, at det ikke, som det ellers ofte antages, er de beboere, der har boet kortest tid på Vesterbro (tilflyttere), der føler sig mest utrygge ved stofbrugere i lokalområdet. Der viser sig derimod en svag tendens til, at de, der har boet på Vesterbro i 6 år eller mere, føler sig en smule mere utrygge end de nyttilflyttede beboere (figur 7).

Figur 7. Oversigt over om beboerne føler sig utrygge ved stofmisbrugerne i lokalområdet

Kilde: Survey blandt 775 beboere på Indre Vesterbro, gennemført af RMC i januar 2009

Holdningen til, om man mener, der skal være plads til stofbrugere på Vesterbro, er heller ikke stærkt påvirket af, hvor gammel man er. Surveyen viser, at det for alle aldersgrupper er mellem 40 og 50 %, der mener, at der skal være plads til stofbrugere på Vesterbro. Heller ikke en analyse af holdninger og oplevelser set i relation til uddannelsesniveau viser nogle systematiske forskelle.

Hvis man derimod holder beboernes utryghed op imod, hvorvidt man har børn eller ej, er billedet anderledes. Der er således en tendens til, at det er børnefamilierne, der er mest utrygge, idet 51 % af alle børnefamilier har angivet, at de er utrygge ved at lade deres børn færdes i et kvarter med stofbrugere, mens kun 22 % ikke er utrygge herved. En beboer fortæller, at hun bekymrede sig meget for, at børnene som små skulle stikke sig på en kanyle, og senere for når hendes teenagedatter er sent ude: "Hun må ikke selv gå hjem om aftenen – vi har aftalt, at hun altid skal tage en taxa – som jeg så kommer ned og betaler for." Denne bekymring for teenagedøtre vil ofte også findes i familier andre steder og kan ikke siges at være afgrænset specielt til Vesterbro. Beboerens utryghed for teenage-datterens færden om aftenen kædes dog her sammen med de oplevede problemer fra stofscenen.

Familier med børn er med andre ord dem, som umiddelbart synes mest bekymrede og utrygge ved den åbne stofscene, men bortset herfra synes individuelle holdninger i højere grad at bestemme oplevelsen af stofbrugere, end øvrige demografiske eller uddannelsesmæssige forhold. Flertallet, næsten 60%, er ikke utrygge ved stofmisbrugerne i området.

6. ØVRIGE NABOER

Både Dugnad, Mændenes Hjem og Mariatjenesten påpeger, at koncentrationen af stofbrugere er høj på Indre Vesterbro. Der tages ophold, indtages stoffer og handles ofte i de

Der er som led i evalueringen gennemført interviews med personale og ledelse i Dugnad samt interviews med følgende lokale aktører:

- Beboere
- Personale i Sundhedsrummet
- Personale og frivillige i DUGNAD
- PH Caféen
- Rysensteen Gymnasium
- Kulturstaldene
- DGI-byen
- Billedskolen
- Teaterbutikken
- Foreningen for forretningsdrivende i Kødbyen
- Vesterbro lokalpoliti
- Beboere på Indre Vesterbro
- Københavns Kommunes Gadeplansindsats
- Mariatjenesten
- Mændenes Hjem
- Gadejuristen
- Brugerforeningen – Foreningen for aktive opiatbrugere

samme gader, og sammenstimlen af stofbrugere kan virke overvældende i de gader, hvor koncentrationen er høj. Stofscenen bevæger sig rundt på Vesterbro, men er som hovedregel til stede i gaderne omkring Hovedbanegården. De centrale knudepunkter, hvor koncentrationen af stofbrugere er høj, har længe været området omkring Maria Kirke og i Reventlowsgade foran Hovedbanegården, hvor den primære stofhandel foregår.

De øvrige naboer/aktører i lokalområdet, såsom forretningsdrivende, skoler, kulturinstitutioner mv. oplever også gener fra stofscenen i forskelligt omfang. Nogle oplever en høj grad af gener, mens andre kun i begrænset omfang er generede. Alle påpeger en stigning i antallet af stofbrugere

i området lige omkring Dugnad og Sundhedsrum efter åbningen, og i forlængelse heraf en forøgelse af gener, som særligt syntes at stige hen over sommeren 2009.

Før åbningen af Dugnad og Sundhedsrummet opholdt der sig især stofbrugere i området omkring Hovedbanegården og Maria Kirke, særligt i Viktoriagade, Abel Cathrinesgade og Reventlowsgade⁶. Siden Dugnad og Sundhedsrummets åbning har de to initiativer tiltrukket mange brugere til pladsen foran Dugnad og Sundhedsrum⁷. Der er nu flere stofbrugere, der bevæger sig i området omkring Halmtorvet og Den Brune Kødbý – mens der ifølge beboerudsagn er færre omkring Abel Cathrinesgade og Viktoriagade ligesom færre stofbrugere opholder sig omkring Maria Kirkeplads.

På den anden side betyder den større tilstrømning til pladsen foran Sundhedsrummet og Dugnad, at de, der bor eller arbejder i eller lige omkring Den Brune Kødbý, nu oplever en markant stigning i gener som efterladte kanyler, stofhandel og affald. Når café Dugnad lukker, søger en del brugere stadig til gaderne omkring Istedgade, og de øvrige indsatser har en stigning i besøgstallet udenfor Dugnads åbningstid. Der er dog stadig en del brugere, der opholder sig på pladsen foran Dugnad, efter at caféen er lukket.

⁶ Interview med Brugerforeningen, Foreningen for aktive opiatbrugere, interview med Mændenes Hjem

⁷ Den store tilstrømning må ifølge medarbejdere fra både Dugnad og Sundhedsrummet primært siges at skyldes åbningen af Dugnad, hvor især caféens tilbud om et godt billigt måltid mad samt toiletter tiltrækker mange brugere.

7. BETYDNINGEN AF DUGNAD

Rambøll Management har i interview med øvrige tilbud og indsatser for stofbrugere på Vesterbro spurgt, om åbningen af Sundhedsrummet og Dugnad har medført en ændring i søgningen til de eksisterende tilbud. I forhold til de øvrige værestedstilbud angiver Mændenes Hjem og Mariatjenesten, at der muligvis er en lidt svagere søgning til disse tilbud i Dugnads åbningstid. Mændenes Hjem vurderer, at søgningen nu foregår lidt mere i bølger alt efter, hvornår Dugnad har åbent og serverer mad. På mændenes hjem skal brugerne betale for mad, hvilket ikke har været tilfældet i Dugnad frem til efteråret 2009. Netop udleveringen af måltider i større målestok vurderes af andre aktører at medvirke til en kraftig søgning til cafeen. Supplerende hertil peger Dugnad selv endvidere på adgangen til toiletter samt en metodetilgang, der møder brugerne med nysgerrighed og åbenhed, som yderligere vigtige fundament for søgningen.

Fra Gadeplansindsatsens side vurderes det, at de gratis måltider på et basalt plan er med til at bedre sundhedstilstanden hos stofbrugere på gaden. Når stofbrugere opholder sig på pladsen foran caféen er de ofte lettere at komme i kontakt med, da de er mere afslappede og møtte. Vesterbro Lokalpoliti fremhæver ligeledes, at stofbrugere umiddelbart fremstår som mere rolige i deres adfærd på gaden, selvom der fra en politimæssig vinkel fortsat er problemer relateret til stofscenen.

Samlet set synes Dugnads tilbud at skabe flere muligheder for stofbrugere. Samtidig tyder flere af aktørernes bemærkninger på, at det netop ved at tilbyde helt basal café-drift med tilbud om mad, suppe, drikke, ly, læ, toiletter og nysgerrig åben tilgang til brugerne er muligt at skabe et udgangspunkt for etablering af kontakt til også nogle af de allermost udsatte stofbrugere. Dette benytter både Gadeplansindsatsen og Sundhedsrummets personale sig af, idet de opholder sig på pladsen for på den måde at være synlige og måske etablere kontakt. Samtidig er det dog bemærkelsesværdigt, at indsatserne kun i begrænset omfang tænkes sammen.

Dugnad, som et privat og frivilligt initiativ, ser dette som udtryk for en bevidst strategi for at sikre og bevare autonomi i forhold til kommunen. Som en forening med en egen bestyrelse vægter Dugnad betydningen af organisatorisk fleksibilitet meget højt i initiativets stræben efter at udvikle dynamiske relationer til såvel kommune, naboer som brugere. Dugnad arbejder i dette perspektiv ud fra en ambition om med tiden at udvikle nye samarbejdsformer, der kan understøtte at indsatserne i endnu højere grad supplerer hinanden.

8. ØGET SØGNING – NYE INITIATIVER

Der kommer mange brugere i caféen, og set i dette lys er det lykkedes for DUGNAD at opfylde målet om at være et sted, der er i stand til at tiltrække brugere. I en uge midt i juni talte Rambøll Management Consulting og personalet i Dugnad tre gange dagligt, hvor mange brugere der var i og omkring caféen. Resultatet viser, at der i gennemsnit var ca. 47 besøgende i cafeen på hvert af de tidspunkter, hvor tællingen blev gennemført. I gennemsnit var der omkring 142 talte besøg om dagen. Dette betyder dog ikke, at der er tale om 142 forskellige personer i caféen om dagen. Mange brugere befinder sig i og omkring caféen det meste af dagen, og mange kommer og går flere gange. Eksempelvis er der mange, der kommer og får mad flere gange om dagen. Særligt omkring kl. 18, når der serveres mad er der mange brugere i caféen. Over de 4 dage, som tællingen foregik, var der omkring kl. 18, hvor maden serveres i gennemsnit 66 brugere til stede.

Åbningen af Sundhedsrum og Dugnad har medført at koncentrationen af stofbrugere efter beboeres udsagn er mindsket i de gader, stofbrugere førhen har opholdt sig meget i og

omkring (f.eks. Maria Kirkeplads). Beboerne her generes ikke af stofbrugere i ligeså høj grad som før. Til gengæld er koncentrationen af stofbrugere steget markant i området omkring Sundhedsrum og Dugnad. Det betyder, at beboere og øvrige aktører i dette område oplever flere gener relateret til den åbne stofscene end før.

Der peges fra andre aktørers side på, at Dugnad grundet den store søgning har et kapacitetsproblem, idet hverken de fysiske rammer eller de økonomiske ressourcer er tilstrækkelige til helt at løse opgaven og dække stofbrugernes behov for ly og læ. Dette betyder, at stofbrugere i vidt omfang tager ophold uden for caféen, og at åbningstiderne i projektets første leveår ikke gav mulighed for at holde åbent alle ugens dage (sidst på året blev der dog med ekstra kommunale og fondsmidler åbnet flere af ugens dage). Flere af de forretningsdrivende eller institutionerne angiver, at de bruger en del ressourcer på at forebygge stof-relaterede problemer. De nærmeste naboer til Dugnad og Sundhedsrum er således påvirket af, at Dugnad og Sundhedsrummet har tiltrukket mange stofbrugere til området omkring den Brune Kødbý. Særligt understreges problemer i området med indbrud i lejligheder, biler og kontorer, affald, afføring, stofhandel og voldsom adfærd.

Dugnad har for at håndtere udfordringerne været i løbende tæt dialog med de naboer, der er mest præget af søgningen, bl.a. igennem den følgegruppe der er nedsat. I følgegruppen samles de centrale aktører og diskuterer problemerne og mulige løsninger. Der afholdes ligeledes mange uformelle møder, og der er afholdt netværksmøder med interessenter for at se, hvad der kan gøres. Mere konkret har Dugnad i flere omgange medvirket til omlægning af indretningen af pladserne omkring Dugnad og Sundhedsrummet for at ændre ophold for stofbrugere og minimere generne for PH-caféen. Man har i forhold til Rysensteen Gymnasium deltaget i morgensamling for at informere og have direkte dialog med gymnasie-eleverne om problemerne, ligesom der er et tæt samarbejde med politiet. Derudover har DUGNAD også medvirket til at udvikle et kanylemøbel for at minimere problemerne med kanyleafald. Der er endvidere opsat flere skraldespande (i samarbejde med Maskincentralen, der administrerer Kødbýen), og der er opsat pissoir ved caféen for at minimere toiletgener i Kødbýen. Endelig har man via en ekstra bevilling fra Københavns Kommune og private fondsmidler nu åbent alle ugens dage for at øge tilbuddene til stofbrugere i weekenden, hvor der i den første periode ikke var åbent.

Situationen omkring DUGNAD har i det første år på mange måder været kaotisk og præget af, at søgningen til tilbuddet har været langt større, end der i udgangspunktet har været kapacitet og ressourcer til at håndtere. Dermed har DUGNAD ikke kunne løse problemerne med stofrelaterede gener i lokalområdet. På trods af dette har man fra Dugnads side holdt fast i rationale om dialog og løsningsfokuseret handlen med beboere, brugere og øvrige aktører, hvilket på sigt kan vise sig at give resultater. På den ene side vidner søgningen om, at selv helt basale lavtærskel-tilbud er i stand til at tiltrække stofbrugere i et stort omfang. Et sted, der på få kvadratmeter tilbyder dialog, læ, mad og toiletter er for stofbrugere attraktivt og vidner om nogle af de problemer og behov, som målgruppen har. På den anden side betyder søgningen også, at lokalområdet fortsat oplever gener og udfordringer i relation til den åbne stofscene, som fortsat kræver opmærksomhed og fokus på nye mulige løsninger.